

Pohled do historie DLR, LLR, Chersonské a Záporožské oblasti

- CZ24 News | 24. září 2022

UKRAJINA/RUSKO: Doněcká a Lughanská lidová republika, které v roce 2014 vyhlásily svou nezávislost na Ukrajině, 19. září oznámily své plány uspořádat referendum o připojení k Rusku. Administrativy Ruskem kontrolovaných částí Chersonské a Záporožské oblasti oznámily podobné plány následující den.

Referenda o připojení k Rusku v Doněcké a Luhanské lidové republice (DLR a LLR) a také v Ruskem kontrolovaných částech Chersonské a Záporožské oblasti se mají konat ve dnech 23. až 27. září.

21. února 2022 Rusko uznalo DLR a LLR jako nezávislé státy. Ruský prezident Vladimir Putin oznámil zahájení speciální vojenské operace na Ukrajině 24. února v reakci na volání o pomoc ze strany dvou odtržených republik, jejichž převážně rusky mluvící obyvatelstvo čelilo silícím útokům ze strany Kyjeva.

Nacionalistický režim, který se dostal k moci po převratu podporovaném Západem v roce 2014, zabil během osmi let tisíce civilistů, přičemž všechny pokusy o mírové řešení konfliktu podporované Ruskem byly zmařeny ukrajinskými představiteli.

V průběhu operace byla osvobozena významná území DLR a celé území LLR. Ruské síly také ovládly Chersonskou oblast a azovskou část Záporožské oblasti, přičemž v obou oblastech vznikly nové správy. Od té doby tam začaly vysílat ruské televizní kanály a rozhlasové stanice a obnovuje se obchodní a dopravní spojení s Krymem.

DLR a LLR 20. září oznámily své plány uspořádat současně referenda o připojení k Rusku na základě příslušných žádostí jejich občanských rad. Ruskem kontrolované části Záporožské a Chersonské oblasti také oznámily plány na uspořádání podobných referend v naději, že iniciativa povede ke konsolidaci území regionu a otevře „nové příležitosti pro návrat k plnému mírovému životu“.

Podle Volodymyra Rogova, člena občanské rady Záporožské oblasti, je rozloha osvobozených území, kde se budou konat referenda, asi 113 000 kilometrů čtverečních. Po referendech o přistoupení pořádaných LLR, DLR, Chersonskou a Záporožskou oblastí by se počet obyvatel Ruska mohl potenciálně zvýšit o pět až šest milionů lidí.

Zde je podrobný pohled na oblasti, které určují svou budoucnost.

Doněcká lidová republika (DLR)

Město Doněck vyrostlo z hornické osady na počátku 60. let 19. století. Statut města získalo v květnu 1917 a na konci téhož roku, během revoluce, byla ve městě nastolena sovětská moc. Od ledna/února do března 1918 byl Doněck součástí Doněcko-krivorožské sovětské republiky v rámci

Ruské sovětské federativní socialistické republiky (RSFSR). Na druhém Všeukrajinském sjezdu sovětů ve dnech 17. – 19. března 1918 se stala součástí Ukrajinské sovětské republiky. Po podpisu Brestlitevské smlouvy 3. března 1918 mezi novou bolševickou vládou Ruska a ústředními mocnostmi (Německou říší, Rakousko-Uherskem, Bulharskem a Osmanskou říší), která ukončila účast Ruska v 1. světové válce, byl Doněck koncem dubna 1918 obsazen německými vojsky. Až do konce roku 1918 zůstalo město součástí ukrajinského státu hejtmána Pavla Skoropadského. V prosinci 1919 během ofenzivy Rudé armády byla v Doněcku obnovena sovětská moc.

Od konce 19. století nastal v regionu průmyslový rozkvět, stavěly se hutní a strojírenské závody, železnice, doly. 2. července 1932 vznikla Doněcká oblast jako součást Ukrajinské SSR. 3. června 1938 byla rozdělena na Stalinskou a Vorošilovgradskou (dnes Luhanskou) oblast.

Během Velké vlastenecké války byl 20. října 1941 Doněck obsazen německými vojsky. Odhaduje se, že ve třech koncentračních táborech zřízených nacisty ve městě a jeho okolí zemřelo 92 000 lidí. 8. září 1943 byl Doněck osvobozen sovětskými vojsky během Donbaské útočné operace.

Po rozpadu SSSR v roce 1991 se území současné Doněcké lidové republiky stalo součástí Ukrajiny.

V roce 2014 však začaly v jihovýchodních regionech vypukat protesty, protože lidé začali být stále více nespokojeni s novým vedením Ukrajiny po svržení tehdejšího prezidenta Viktora Janukovyče při státním převratu organizovaném Washingtonem a Bruselem, což vyvolalo ukrajinskou krizi a rozpoutání občanské války v Donbasu.

13. dubna 2014 úřadující prezident Ukrajiny Oleksandr Turčynov vyhlásil „rozsáhlou protiteroristickou operaci“ s účastí armády proti převážně rusky mluvícím jihovýchodním regionům.

11. května 2014 se v Doněcké oblasti konalo referendum o sebeurčení kvůli obavám, že noví nacionalističtí politici budou narušovat jejich právo svobodně používat ruský jazyk. Dne 12. května na základě prohlášení o suverenitě ze 7. dubna vyhlásila DLR nezávislost. Nezávislost DLR uznaly kromě Ruska také Luhanská lidová republika, Abcházie, Republika Jižní Osetie, Severní Korea a Sýrie.

Od 24. února 2022 byla většina DLR v jejích administrativních hranicích, včetně velkého přístavního města Mariupol, osvobozena od sil kyjevského režimu.

Luhanská lidová republika (LLR)

Město Luhansk bylo založeno v letech 1795-1796 jako osada při Luhanské železárně postavené na pokyn císařovny Kateřiny II. Podnik byl vytvořen za účelem zajištění Černomořské flotily a pobřežních pevností zbraněmi a granáty. V roce 1882 byla Luhanská továrna sloučena s vesnicí Kamennyj Brod a díky tomu vzniklo město Luhansk – centrum Slavjanoserbského újezdu Jekatěrinoslavské gubernie (1882-1920).

8. listopadu 1917 byla v Luhansku nastolena sovětská vláda. Během revoluce a občanské války (1917-1922) bylo město v dubnu a listopadu roku 1918 obsazeno německými a rakouskými vojsky. 24. prosince 1919 jednotky Rudé armády nakonec město osvobodily. Luhansk byl dlouhá léta správním, újezdním a okresním centrem Doněcké provincie, později Doněcké oblasti Ukrajinské SSR.

Luhanská oblast vznikla 3. června 1938 jako Vorošilovogradská oblast po jejím oddělení od Doněcké oblasti. V roce 1958 bylo toto území přejmenováno na Luhansk.

Během Velké vlastenecké války byl 17. července 1942 Luhansk obsazen německými vojsky. 14. února 1943 díky Vorošilovogradské útočné operaci bylo město osvobozeno. Po rozpadu SSSR se území současné Luhanské lidové republiky stalo součástí Ukrajiny.

V roce 2014 vyvolaly kroky nového vedení Ukrajiny v Luhanské oblasti stejné nálady jako v Doněcké oblasti. V jihovýchodních oblastech země vypukly protesty. 11. května 2014 se v Luhanské oblasti konalo referendum o sebeurčení a 12. května 2014 byla vyhlášena nezávislost.

V důsledku ruské speciální operace zahájené 24. února bylo osvobozeno celé území republiky v jejích administrativních hranicích.

Chersonská oblast

Carevna Kateřina II. se rozhodla založit město Cherson 29. června 1778 na místě opevnění postaveného ruskými vojsky během rusko-turecké války (1735-1739). V letech 1785-1794 se v Chersonu nacházela správa Černomořského loďstva (v roce 1794 byla spolu s vojenskou stavbou lodí převedena do Nikolaeva).

Po revoluci, od listopadu 1917 do ledna 1918, bylo město pod kontrolou orgánů Ukrajinské lidové republiky. Sovětská moc byla nastolena na konci ledna 1918. Během občanské války v letech 1917-1922, 9.-10. března 1919, jednotky atamana Nikolaje Grigorjeva dobyly Cherson. 3. února 1920 byl obsazen Rudou armádou.

Cherson je krajské město Chersonské (1920), Nikolajevské (1920-1922) a Oděské (1922-1923) provincie Ukrajinské SSR. Následně se Cherson stal regionálním centrem Nikolajevské (1937-1944) oblasti Ukrajinské SSR. Během Velké vlastenecké války byl Cherson 19. září 1941 obsazen německými jednotkami. Osvobozen sovětskými vojsky 13. března 1944.

Chersonská oblast vznikla 30. března 1944 výnosem prezidia Nejvyššího sovětu SSSR O vytvoření Chersonské oblasti jako součásti Ukrajinské SSR.

Území bylo v předrevoluční době typickým agrárním regionem s průmyslem zastoupeným především zpracováním zemědělských surovin, drobným stavěním lodí a výrobou zemědělského nářadí. Během socialistických let se Chersonská oblast vyvinula v průmyslový i agrární region, který se může pochlubit vysoce rozvinutým strojírenstvím, rafinací ropy, lehkým a potravinářským průmyslem. Elektřinou v regionu zásobovala vodní elektrárna Kachovskaja a tepelná elektrárna Cherson.

Během ruské speciální operace na Ukrajině ruské jednotky ovládly Chersonskou oblast.

Záporožská oblast

Historie Záporoží sahá až do 18. století. V roce 1768 zahájila ruská císařovna Kateřina II. válku proti Osmanské říši a v roce 1770 rozhodla o vybudování takzvané Dněprovské obranné linie. Sedm pevností od dněperských prahů po Azovské moře mělo zajistit ochranu před nájezdy krymských Tatarů.

Nejsevernější a největší Alexandrova pevnost je nazvána po veliteli 1. ruské armády Alexandru Golícynovi.

Po její výstavbě v roce 1873 byly zprovozněny linky železnice vedoucí do Jekatěrinoslavu (dnešní Dněpr) a později do Sevastopolu. Alexandrovsk se tak stal uzlem tranzitu obilí přes Oděsu do Evropy. Na konci 19. a na začátku 20. století se Alexandrovsk také stává centrem strojírenství.

Během občanské války (1917 – 1922) v dubnu-listopadu roku 1918 byl Alexandrovsk okupován německo-rakouskými vojsky. Město postupně přecházelo z rukou do rukou a v letech 1919 až 1920 byl několikrát obsazen jednotkami ukrajinského anarchisty a revolucionáře Nestora Machna.

V lednu 1920 byl Alexandrovsk obsazen Rudou armádou a v roce 1921 získal nový název – Záporoží. V letech 1921 – 1922 se stal centrem Záporožské gubernie Ukrajinské SSR. V roce 1939 se město stalo centrem nově vzniklé Záporožské oblasti.

Po výstavbě vodní elektrárny Dněproges v letech 1927-1932, největší vodní elektrárny na řece Dněpr, se Záporoží stalo jedním z největších center černé a barevné metalurgie, a také energetiky v SSSR.

Po vypuknutí Velké vlastenecké války přešly podniky města na vojenskou výrobu. V letech 1941 – 1943 bylo město okupováno německou armádou. Během okupace zahynulo přes 44 tisíc obyvatel, všechny průmyslové objekty byly zničeny. Město bylo osvobozeno od fašistů sovětskými vojsky v roce 1943. Od roku 1991, po rozpadu Sovětského svazu, je Záporožská oblast součástí Ukrajiny.

Záporožská jaderná elektrárna se nachází ve městě Energodar. Záporožská jaderná elektrárna byla postavena v 80. letech 20. století. Od uvedení do provozu šestého bloku v roce 1996 se jaderná elektrárna stala největší jadernou elektrárnou v Evropě a třetí na světě.

Jaderné elektrárny jsou pod palbou kyjevských jednotek už téměř dva měsíce, navzdory výzvam Moskvu, aby jadernou katastrofu zastavily. Kyjev ostřeloval objekt, snažil se o provokaci, aby pak svalil vinu na Rusko.

Nedávná zpráva MAAE o situaci v Záporožské jaderné elektrárně vyzývá k zastavení ostřelování objektu kvůli obavám mezinárodního společenství z možné jaderné havárie.

Během vojenské operace na Ukrajině, kterou Moskva zahájila 24. února, se jaderná elektrárna a

přilehlá území dostaly pod kontrolu ruských sil. Ruská armáda se také snažila získat kontrolu nad blízkou azovskou částí Záporožské oblasti, která tvoří více než 70 % území této oblasti.

ZDROJ: Sputnik